Halek, Vitezslav
Ballady

BALLADY

VÍTĚZSLAVA HÁLKA.

V PRAZE.
NAKLADATEL I. L. KOBER KNIHKUPECTVÍ.
1890.

BALLADY

OD

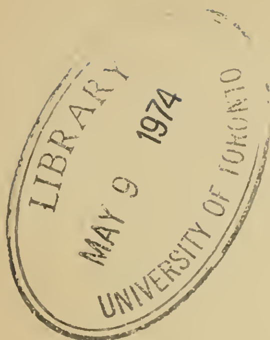
VÍTĚZSLAVA HÁLKA.

V PRAZE.

Nakladatel I. L. KOBER knihkupectví.

1890.

Knihtiskárna I. L. Kobra v Praze.

Nekřtěncova dušička.

1.

Zdaž země centrum ohnivé
ty proudy zdmulo v bouřný vír?
Či ze Sahary žíznivé
přiletěl Samum vraždit mír?
Utíká vlna z jezera,
jak z lesa zvěř, kdy zařve lev,
a les — poklidná večera
dřív chrám — s nebem se pouští v hněv.

První bol dívka přečkala.
a své děťátko hejčkala,
slzou je první kropila,
v první se úsměch topila.
A v pláč je dítka první hlas
jemný a lehký oděný,
ach ráda matka na obraz
svůj v dítka tvář zří vložený.

Však dítko, tvore nebohý,
proč že z paláců tě mnohý
ve svou kolébku nevložil?
Proč duch tu schránku neožil
ve lůně církví žehnaném?
Na stráni tráva lůžko tvé,
ve větru, z lesů vyhnaném,
tě vítá svět ve bídy své.

I v blízku s věže klekání
rozhání vítr nezbedný,
by k rodna hříchu smývání
nezval tě zvon v chrám dohledný.
V tvé tváři slza matčina
není křtem z Krista ovčína,
a tvých malebný tváří smích,
nezničí vinu — matčin hřích.

K vlnám se matka blížila,
k vlnám své lokty nížila,
a na plod hříchu milostný
upírá hled svůj žalostný.
A s větrem vlna zalkala,
s lunou se nebe zachvělo,
v vlnách mu matka ustlala —
vlnám se hejčkat zachtělo.

»Vždyť dobře ti se bude spát,
budou tě větry kolíbat,

vlny tě mlékem napojí,
a hlad i žízeň ukojí!“
A vítr řve — a kolíbá
a ječí vír — a dává pít,
a jak se dítko usmívá —
tratí se vír v podzemní skryt.

Kam uprch' vír? snad ve svůj hrob!
A padá dítko v mdloby z mdlob.
A bahno — rakev daleká,
ach kdož nad ní kdys zaplaká?
krkavců hrana slyšet sem,
a větrů žalmy nad lesem,
a nad bahnem ta bludička,
nekřtěncova je dušička.

II.

Jen loudavě, jak červů krok,
po roků stupních kráčí čas,
kdy viny červ — zlý míru sok —
probouzí tajemný svůj hlas.
A zšediví kdy času vlas?
Oj čas — ten věčnou obětí
svůj sytí hlad a mládne zas,
kdy vraštit tvář mu zdá se ti.

O lípy kmen se podpírá,
jež vrhla v moře matka plod,

divým snům rámě rozvírá —
v nich tupý ostrý viny hrot.
Však bledá tvář, zrak strhaný —
to není stálý citův sen,
a slova zvuk rozervaný —
toť bojů v ňádrech ohlasem.

A mrtvé víčko nad okem —
umrlých v zraku ohňů rov,
a ňádra v mdlení hlubokém —
uvadlé lásky zvadlý krov,
a rámě svislé po boku,
vybledlý, jak její tvář, ret:
oj, toť dle věčných výroků,
červ žádá vině za oběť.

Kdež slz již vzala matka by,
když rok kojí bol jimi už?
A ké dát bolu podoby,
v slzách-li svůj i ostří nůž?
však ne pro dítko bolesť jen
vyžírá matce oka lesk:
však bludičkou i den co den
tonoucích v bahně smrti stesk.

Vy v temné noci poutníci,
což každá z hvězd je severní?
Či každý kmit-už zářící
u lůžka stráž má večerní?

A den co den — až k půlnoci,
světélko vás zavádí sem,
a matce červ v své velmoci
to v hněu hlásá úžasném. —

Mnohým již rokům otcem čas,
a mnohé trávil ukrutný,
a plodí za, a tráví zas,
vysýlá smí — sám nesmrtný.
Oj, u jezera matky, ni
světélka víc neuhlídáš:
co načal čev, to utráví,
a znáš-li hřch — i červa znáš.

Sejček.

Půjď — — půjď!

»Tak ti teskně srdce bije —
tak ti pot se s čela lije —
což mi stůněš, dítě mé?«
‚Slyšíš ptáka? v písni jeho
hlasu je tak mrazivého,
zvuky jsou tak děsivé.'
«Ach — což ptáků v noční době
marně lekat je se tobě«

Půjď — — půjď!

‚Slyšíš — slyšíš? Ach toť zdá se —
na duši mne doptává se —
stůj zde — on mne uchvátí!‘
»Ztiš se, dítě, nic to není —
svatý křížek na znamení,
a zlé pánbůh odvrátí.“ —
Bác! bác! rány na polici,
shasil průvan, shasl svíci.

Půjď — — půjď!

‚Vidíš — vidíš? tam na mříži
v okně jak sem okem míří —
Mlč! — ten zvuk mne zadusí!‘
»Již jen utiš se — však ptáka
zprovodím já potuláka.« —
Břink! a okno na kusy.
»Táhni!« — Sejček houká, houká,
s druhého sem okna kouká.

Půjď — — půjď!

‚Ach, ach — ouvej! otče milý,
oči se mi zakalily‘ —
pták se ducha dovolal.
Bim — bam! zvoní umíráčkem,
otci plakat nad synáčkem,
hrobník lůžko udělal.
A pták, za jehož šlo hlasem,
zde mu zpívá nočním časem. —

Hadí koruna.

I.

»Duchové vodní a horní a lesů —
vzhůru! vám kyne můj všemocný prst.
Říši mou zrejděte v mladickém plesu,
známé vám travičky naberte v hrsť.
Po třetí mžiknu než okem,
každý ať žádaný má v ruce květ;
skokem a skokem —
s květem ať žádaným každý je zpět. —
Jinochu sedni;
pod kotlem roznítím šlehavý vztek;
až kotel uvaří pro tebe lék —
budoucno zhledni.
Budoucna těsná jím záclona taje,
čitelným písmem že oku pak svítá,
duch ti jím k čtení slov budoucna zraje,
jak otisk minula v paměti čítá.
Ej, dříve zdání,
sotva jsem kynula, nesou mi kvèt;

než chvíle zbrání,
kol kotle točivý konejte let.
Do kotle trávy,
ať je rozžíznėný rozpustí kov
v tajemné šťávy —
tyť zmuží mladíka podle mých slov!
Skočte si, skočte,
do kola vířivý konejte ples!
V párky se točte
a po čem touží, ať dosáhne dnes!
Váhavěť rozvaha k činu se béře —
překypu sil sluší rozhodnutí;
a kdo se odvážil sám v sebe věře,
brzké mu u konce spočinutí.
Z hebounkých nití
napřeďte sítí —
a co síť přiláká, lákadlem buď.
Ulovíš na to
stříbro a zlato;
otec své robė
za to dá tobě —
tento var odvahu v mysli ti zbuď. —
Co kotel uvařil v nádobu vlejte,
a jak se ochladí, k pití podejte! —
Pij hochu směle!
Chutná? Aj ze vzácných bylin to var!
Pověz nám cele,
jak se ti práce tvé objevil tvar?«
Co vidí? Aj kdoby uvěřil tomu!?

Ze zlata korunu na bílém šatu,
s ní letí na koni úprkem domů —
než — co to v patách mu v podobném chvatu?
»Bázeň — věz! vůle let ohromný strhá,
slabocha s kořistí ve překot vrhá.
Neboj se toho!
Však i my, co leká, klejeme hned;
mnoho sic — mnoho!
Dralo by svěcený kruh našich věd.«
»Díky! — Dnes ještě jsi koruno má, —
zejtra on za tebe dceru mi dá!«

II.

Což tak slabě ti, dědečku,
dnes ty dudy hučí?
Nevíš, že se na kopečku
mládež tanci učí?
Ej, což mládež! — Noha švarná —
byťs jen píseň šeptal — kol se nohy kmitá
v rejdu hravém, že i lepotvárná
dívka v kole živém volně lítá.
Přec to však dnes nejde, jak to chodilo,
když se Bartošovic Jeník v kole točil.
Ten kam přišel — vše se rozveselilo,
mladý, starý do kola si skočil.
Což se časy mění! kde as ostal
právě dnes, kdy mládež doušky slaví?
Ej už vraník ovsa — vody dostal,
kde se asi s Jeníkem do noci staví?

Jářku! u Bartošů vrata zavrzly —
zpachtěný dech dýchá mládež váhavě,
a ty bystré nohy jak by přimrzly —
a ten oheň bujný v oku dovádivém,
jakby uřknut ve svém těku plahočivém,
k vratům se jak ztuhlý upřel zvědavě.

A ze vrat cválá silný kůň,
vlas sličný se jak oheň lesk',
jej mocně svírá silný jun,
a jemu srší z oka blesk.
A stojí mládež půlkolem,
a za jinochem — za koněm
vysýlá zraky zdiveně.
Což tam té krásné dívčině?
tak náhle zjařená jí bledne líc,
jak o půlnoci půlměsíc?
Což známý snad byl dobře s ní,
jejž kůň nes' v stranu severní?
jenž prach, co za kopytem vyvstává,
divákům v obdiv nechává?

Již stříbrný měsíce svit
svůj blankytný obzírá byt:
s okem jasným svůj počal den,
a kam hledí, rozdává sen —
budí jen jasné hvězdičky,
a nad bahnem ty bludičky.
Hej pírkem koni jezdce tíž,
jenž šírý rybník minul již,

a jemuž z lesů větvičky
co pochod pějí písničky,
a nočních ptáků divý hlas,
svou písní dlouhý krátí čas. —
Ej tráva zde tak vysoká
a k pastvě vábí vraníka;
ten mnoho jel a z daleka.
»Ou!« — Zastavil a s koně slez' —
zde korunu již tušil kdes.
»Však v chlévě budeš ještě dnes,
jen rychle pij a rychle jez.
Sems' hory, doly přeběh' již,
jen lehkou nazpět vezmeš tíž!« —
Aj ve potůčku náhlý blesk —
to koruna, to hadí lesk.

III.

Co nebylo, to je,
a bude, co není;
tak i tu tvář země,
stále časy mění.

Co je — to je: — život lidský krátký,
a zač stojí, delší-li je bědou?
Kdo je bohat, čas mu vesel prchá —
s novým dnem nové radosti vzejdou.

Ej chutě koník trávu jí,
a v trávě rozhostěn

řeč divnou mladík rozpráví,
chtě zlákat hada ven.
A slova jeho utichla
když zaržál silně kůň,
a voda sobě zavzdychla,
jakby ji zrýval člun.

A hýbe se to ve vodě,
a potok toho pln,
a větřík v noční lahodě
se šplouchá v kvasu vln.
»Jen dál, hadoušku, z vody pojď,
zde lépe nežli tam,
z těsných se vazeb vysvoboď,
zde trůn ti udělám.«

»Aj počkej, hochu, trošku jen,
vezmu si korunu;
ve víru vod mám devět žen —
je také vyvedu.«
A pro ženy a pro svůj skvost
do vody zmámen šel,
a bílý šátek lačný host
u vody rozestřel.

A vyšel had a ženy s ním,
a mluvil mladík zas,
a slov těch milým mámením
je uspal jeho hlas.

A had, jenž korunu tu nes',
na kment ji zvolna klaď,
a uléhal, a v spánek kles', —
ej hochu, teď je chvat.

Hle, jaký skvost tu ze zlata,
jak duha barvený!
V předu rubínem prokvetá,
a kraj má stříbrný.
A diamantů deset řad,
co had se vine kol,
a lesklý opal střeže zad,
vše jímá ve plápol.

»Ha! mám tě, králův ozdobo!«
u vnitř si mladík děl.
»Jen spi, ty hadí potvoro —
já dost se dověděl!«
A v šátku bílý kmentový
porozestřený klín
ukryl ty skvosty hadovy,
jak zemi noc v svůj stín.

A v blízku potok zakypěl —
do dálky kola veď,
a v blízku kdosi zasípěl —
na koně jinoch seď.
»A teď vraníku přes hory —
vší silou napni sval,
než půlnoc zahřmí v obory,
bys ve stáji už stál!«

IV.

Jede koník, nese lup,
na něm hoch a s hochem chvat,
a v podkovy cupy cup
lesů šum se tajně krad'.
A ten černý havran hřesce,
a volá to hu-hu-hú!
Černý roj oblétá jezdce
netopýrů do kruhu.

A s koníka bílá pěna —
a s koníka teče pot,
tu mu v cestě hory stěna
tu zas řeka tvoří plot.
»Pospěš, pospěš si, vraníku,
dobrý oves dám ti dnes,
rychle, koni, ku rybníku —
za rybníkem blízko ves!«

Tma pojednou — a tma teskná,
jak vnitř Krkonošských hor;
v oku vře sic jiskra bleskná —
ký však jiskře se tmou spor!
Což ty hory, což ty lesy
třesou se v tmu oděny?
Což ten koník, což se děsí?
Snad té pána odměny?

Hoj ty jezdče temné noci,
obnaž světlou korunu!
Mrak-li zhasl nebes moci,
ať nahráží za lunu!
Přibývá té koni tíže —
hu — za jezdcem ký to spěch!
Bujně komoň uzdu hryže —
popřej, by si pooddech'!

A již od poslední hory
podkovy se pozvedly,
a ty v patách, ty potvory —
pro bůh, koni, neprodli!
Pustil uzdu — padl kůň,
běží po tmě ke vsi jun,
a těch hadův hrozný spěch —
u koně si pooddech'.

V.

Huhút — hut — hút — — a odtroubil
dvanáctou ve vsi ponocný;
kdo mimo dům jsi zabloudil,
budiž ti pánbůh pomocný!
Hoj viz, jaký to ve vsi hon
půlnoční ruší klid!
Hučí to jakby z dálky zvon,
a vidět divný svit.

A silný krok pod okny již —
kdos' kvapně vraty bouch',
a dřív, než si to pomyslíš,
i dvéře již porouch'!
A silný mladík stojí zde
jak král s svou korunou —
„Ach kde jste lidé — — zle je, zle!
za mnou ti hadi jdou!“

A fouk' a zhas ten světlý knot
odložil korunu:
o hrůza — bože! už ten hřmot
valí se do domu.
A viz a viz — ten divý hluk
u samých oken již,
a v okna hřmotí děsný tluk —
o blažen, jenžto spíš.

Ten ponocný, co troubil dřív,
žehná se znamením,
a každý mní, ven popatřiv,
být šálen mámením.
Na lůžku pak kdo slyší hřmot,
do peřin skrývá líc,
a v chlévě řve i brav i skot,
hrozného cos tušíc.

A syčí — syčí táhlý had,
a vine šípký oud,

jak rád by jal se zaklínat,
však — nezná kletby proud!
A v čele vrásek na tisíc
osudný ukryl skvost,
na čele pot mu víc a víc,
a v srdci tlukot rosť.

V tom břinklo okno, jako hrom
když mrakem zatřásá,
a on se zachvěl, jako strom,
když vítr zajásá.
Hadův pak všechněch manželi
hlas ten se z chřtánu dral:
»Hoj koruny své pán želí —
já pán — její já král!«

A v tom i okno prask a prask —
nevítaný zde host,
a v tom zas jak by — prasky prask —
to jakby lidská kosť.
Had na hlavu vzal korunu
a oknem opět ven,
a za ním strašném ve honu
uhání devět žen.

VI.

A tak smutně ti, dědečku,
dnes ty dudy hučí!
Což ta mládež na kopečku,
což je plakat učí?

Není již ta píseň, jako bývala,
když ty mladé nohy do kola rozhřívala;
nejsou i ti hoši, jako bývali,
když si k těm tvým dudám hřmotně zpívali;
ba už nejsou ni ty holky, jako byly,
dupavou když nožkou kolo oživily!
Ach, tak náhle vše se změnilo,
jak by sto nepřátel kraj ten zplenilo;
a ty tváře jinochům tak vybledly,
jak by čtyři zimy v rok se uvedly;
a ty ohně z očí tak se dívkám vytratily,
jak by za celý rok s smrtí zápasily.

Však ty, dívko bledá, v šatu černém,
tvé mi líto lásky v srdci věrném.
Ach! ten kopec na hrobečku
mnohý úsměv zdusí,
a kdo vejskal na kopečku —
ba, zde plakat musí.
Hrej jen svou, dědečku. Vše-li pusto,
ať je smutna i ta píseň tvoje.
Plesů-li dřív bývalo tak husto,
u hrobu mějž slza místo svoje.

Ballada o jednom hochu

Byl jeden hoch, ten nevěděl,
co láska jest, co touha;
tu v dívčí oko pohleděl —
snů luzných řada dlouhá.
Teď uzavřen a smutný byl,
on v noci bděl a ve dne snil,
on málo mluvil, tiše lkal,
hochů se schůzkám vyhýbal —
ó, sladké srdce strasti!

Chtěl vyslovit to hlasně již,
co v srdci tajně cítí;
avšak ta srdce sladká tíž —
ta nechce z srdce jíti.
A chodil opět, chodil zas,
však opět uváz' v hrdle hlas,
a po čem toužil, po čem lkal,
zas jenom sobě naříkal —
ó, těžké srdce strasti!

A viděl ji, viděl ji zas —
teď aneb nikdy více!
Však jak by nebyl v hrdle hlas,
a zbledly mladé líce.
Po čem on toužil, jiný měl,
a o čem snil, tam jiný bděl —
a co mělo být vyřknuto,
na věky v ňadra umknuto —
ó, trapné srdce strasti!

Co uviděl, co uslyšel —
kde najít tomu slova?
Žal na čas sic jej opouštel —
však krutěj přišel znova.
On uzavřen a truchliv byl,
on stále bděl a stále snil,
on nemluvil a neplakal
a schůzkám navždy s bohem! dal —
ó, kruté srdce strasti!

Královna plesu.

Ten šat mi, matko, uchystej —
  ten šat bělounký z atlasu,
na krk mi skvostné perly dej,
  a drahé pentle do vlasů.
Na hlavu vínek z lilií
  protkaný růží uměle —
když vnadou tvář se rozvíjí,
  ať půvab trůní na čele.

Dnes, drahá matko, první ples,
  jen jedna plesu královna;
které se vavřín podá dnes,
  kdo zejtra jí se vyrovná?
Ach, drahá matko, krásy svět
  o přítrž vznese nárok ten;
ba mnohá dívka — krásný květ,
  leč královat — smí jedna jen.

Vavřín za čela okrasu —
  zda nehodno to v mysli mít?

A trůn vyhrát v tom zápasu —
  zda nehodno v tu zápas jít?
Mladíků svěžích četný roj
  královnu plesu obklopí,
a mezi nimi zápas — boj
  o přízeň v oka shlednutí. —

Ach, drahá matko, v pýše zřít
  na nebi hvězdy přemnohé,
a se co slunce přesvědčit,
  jak bledne jedna po druhé — —
ne, v tomto dívek zápasu
  nemá stát Laura v pozadí,
a jde-li dívka do plesu —
  zpět královna se dostaví.

* * *

Ba mnoho té krásy kolkolem,
  jak z jara na záhoně květu;
vše třpytí se v lesku spanilém,
  jak na nebi zástupy světů;
ba půvabu mnoho, mnoho tu —
  a lilie, perly a růže,
a u vínek v přemilém jásotu
  je uvíjí milosti bůže.

Ba ani tu démant neschází,
  by krásy té dovršil lesku,
a zrak-li jej žárlivě provází —
  přec ústupně klestí mu stezku.

Však také ten démant zleštil se,
jak ssetřený k této jen chvíli — —
již souzvučně vavřín snáší se
a k skráním se Lauřiným chýlí.

Jak hrdě vůkol se rozhlíží —
to s vědomím přiznané slávy!
Čí mysl tu výsosť postiží,
v níž Laura své chvíle teď stráví?
Ten čarovný půvab mladých snů,
ta přesilná od dávna touha,
ta jediná myšlénka mnohých dnů —
ji myslit jen — rozkoš už dlouhá. —

To všechno v ten vavřín složeno
se nádherně na čele blýská,
a pro čela králů jen stvořeno,
znak královský na čelo vtiská.
Ba pro vavřín každý nedorosť —
jen jedna smí královnou býti.
A komu se dostal králů skvost,
kdo může se nad krále skvíti? —

Již v měkkounké lůže ulehla,
však duch její v závratné výši,
a ňádra se bouřlivě pozvedla
a z hluboka útroby dýší.

Jen z polovic víčko přimknuto,
  půl zbloudilo do spánku říše;
kde království v prsou umknuto —
  zda možná jen, sníti tu tiše?

Ba králům je také jiný sen,
  i sláva i starosti jiné;
kde jiný se pachtí celičký den —
  král všemocným slovem jen kyne.
Vy, bývalé družky, klekněte v prach,
  a královně skořte svou hlavu.
Já mocná! Mé moci znejte strach,
  jí vzdejte přežádanou slávu!

* *
*

Věsť z rána hned letí úspěchem,
  a Lauru co královnu v štítě,
a s pokojným matka úsměchem
  jde ze spánku budit své dítě.
A líbezně-krásná dívky tvář
  a na tváři probledlé růže,
a přimknuta očí lesklá zář —
  ach, kdo se dost nadivit může!

A zůstala zbožně matka stát —
  však matou ji probledlé růže,
a počíná jí se jako zdát,
  dech ňádra že zdvihnout nemůže.

Jde blíže a budí — budí zas,
  a líbá ty ubledlé líce —
ach, královna nezná matčin hlas,
  ni matčino líbání více.

A královna dlouhý dřímá sen —
  má bělounké z atlasu šaty,
a vavřínem vlas je propleten
  a na krku řetěz je zlatý.
A v ruce má vínek z lilií,
  v něm růže též dýchají vůni,
a vnada se v tváři rozvíjí
  a půvab jí na čele trůní.

Na moři.

Spal rybák v loďce natažen,
spal tvrdě, jak o sázku,
druh lovil ryby do sítě,
a přemlouval mu lásku.

»Tvůj zrak je slunce ohnivé,
jež vystupuje z moře,
dnem, nocí o něm přemítám,
to působí mi hoře.«

A byla sluncem opravdu.
Vrh' v moře se v té době —
jak slunce táhne vodu ven,
tak přitáhla jej k sobě.

Přešťastný sen, rybákův sen,
jak by jej v potu vařil!
A kdy šli domů, zpívali,
že lov se tenkrát zdařil.

Útěcha.

Radosti všecky pochoval
a nes' to klidnou tváří,
jen jednou plakal zoufale,
to šli s ní ku oltáři.

»Ach rcete, otče duchovní,
jaká v tom nebe snaha,
že spiklé proti člověku,
nedá mu dojít blaha?«

»Můj synu, nebe klene se
nad nábožným i lotrem;
nemůžeš-li jim otcem být,
buď jejich dítkám kmotrem.«

Zazděný mnich.

Na Svaté Hoře z almožny
žil mnich velice nábožný.

Ten uzavřený do cely,
neznal ni světa veselí.

K bohu pohřížen v modlení,
rozjímal o svém spasení,

by po životě probdělém
stal s anděly se andělem.

Tu přišlo děvče k němu v chrám,
krásnější nežli anděl sám.

I ustal ve svém modlení,
žeť došel svého spasení.

Věčnosti zhrdnuv údělem,
domníval být se andělem.

To staré mnichy rozlítí,
chtěli mladého zazdíti.

A kdy už roste ke zdi zeď,
tu slyšte jeho výpověď:

»Vy otcové spravedliví,
buďte svých duší bedliví.

Sečkejte, zdali pravdu mám,
až přijdou andělé též k vám.“

Zedníci stanou ve práci,
otcům se mysl převrací.

A svatý vrch dle znatelů
od časů těch pln andělů.

Mladý ptáčník.

Okénkem slouchá z komnaty
v šer sladké noci hvězdnaty,
jak z křovin píseň slavíka
i vzduch i nebe proniká.

V tom šustly travou kročeje,
a keř se písní zachvěje,
že jí až v duši zalehla,
a panna v nemoc ulehla.

Nastojte, z této nemoci
moh', prý jen ptáček pomoci,
i rozletí se sluhové,
by našli ptáčka ubohé.

Leč každý jak jen zazpíval,
na srdci stesk jí přibýval,
že bledla, vadla ztrápena,
jak lilie, kdy zlomena.

Tu přišel ptáčník mlaďounký,
na tváři úsměv slaďounký,
ten věci měl až k zlíbání,
jež dívkám zdraví zachrání.

Ten sotva že k ní promluvil,
i stesk i smutek ulevil,
a sotva že se dotkla ho,
změněna nemoc na blaho.

A co jí dal, to hlídala,
to dnem i nocí líbala,
že pták, jenž lítal komnatou,
i noc tam přenes' hvězdnatou.

To nezdá být se podobné;
však hocha tváře lahodné —
ó, vpusťte ho jen do dveří
a každá mžikem uvěří.

Manžel dobrák.

Pan hospodský má hezkou paní,
za svět by nehněval se na ni;
ta když se směje, tak je rozkošná,
že hledí jen a myslí na ni.

Přišel tam mysliveček mladý
a mluvil řeči plny vnady;
jak voní tráva dechem večera,
jak okřívá nočními chlady.

Jak buclaté má měsíc líce,
jak v nebi hvězd je na tisíce —
že manžel až se po nich roztoužil
a šel se dívat ze světnice.

A postavil se pod okénko,
by viděl vše a slyšel tenko —
však kdyby jednou jen ji políbil,
on by to poznal, milá ženko!

Leč mysliveček líbal zhusta
a žertoval a tisk' ji z gusta —
pan manžel stojí jako přimražen
a podivením špoulí ústa.

Jak tam si na hrdličky hrají,
jak hladí se a objímají —
pan manžel trne, tváře v zimnici,
a tam ti plynou v samém ráji.

Hněv se mu rozlil v tuk i kosti:
rozrazil dvéře v lité zlosti —
v tom na něho žena se zasmála,
a hněv mu roztál v zdvořilosti.

Nuž radost člověk míti musí:
kdy přijde mysliveček rusý —
jde manžel dýchat noční lahodu,
a tamti div se nezadusí.

S á z k a.

»Zde je, kmotři, na to pravice,
že přinesu lebku, hnát
o půlnoci z kostnice.
A čeho se také bát?
Babské trety! holá pověra!
Vyhrabaných kostí hromada —
věru, velký jsem vám chuděra,
bázeň-li mne jednou napadá.«

»»Ne — ne, kmotře! Žádné žerty to.
Odtud jen až potud, a nic dál.
Má-li člověk již to odbyto,
hoden, v pokoji by spočíval.««
»E co! Mrtvému as jedno je,
v hrobě-li, či tuto v světnici;
a nenajde-li zde pokoje,
odnesu jej opět v kostnici.«

Sázka platí. Krejza odešel.
Zde však — jakby uťal v hovoru.

Ten tam o dlaň čelo podepřel, —
mnohá věc je hodna pozoru!
Ba ten člověk — divů plný svět,
na divném si loži ustele;
a dřív nežli mine sedum let —
pár těch hnátů, hrstka popele.

Co tím lidem země zaseto!
Otec, matka, děti, vnukové,
dědeček — už všechno hnije to,
my tu ještě — bídní tvorové.
Naši kamarádi — z těch jsou tam
mnozí u té velké armády:
my tu ještě — pánbůh žehná nám,
milujme se tedy bez vády. —

Netrvá to dlouho — pádný krok —
dvéře rozlítly se do kořán. —
»Možná-li dát co na můj výrok?
Pouhá hračka — jak vám povídám.«
Na stůl dutou lebku položil,
pod ní hnáty křížem sestavil. —
»Abych zejtřejšího dne víc nedožil,
hnát-li ten kdys svatbu neslavil.«

Leckterýs pak ještě divný žert
divně mu se z huby vybrodil. —
»Na mou duši — jakživ neměl čert
víc než já smělosti za podíl.«

»»Nic to, kmotře. Půl jen kuráže,
přinést hnáty, jste nám ukázal;
hrdina se teprv ukáže,
když je dáte, odkud jste je vzal.««

»Proč bych nedal? Peleš jejich znám —
a měsíček svítí na cestu.
Věru, že tak málo strachu mám,
jak bych jel si pro svou nevěstu.«
Kosti zase sebral — odešel;
větřík chladný ke hřbitovu vál, —
chladný — že ho mráz až obešel.
Ale čeho by se z kostí bál?

Když tak patří pořád před sebe,
vidí v dálce hřbitov — z něho věž — —
co to tam se míhá — pro nebe!
Snad — to noc jen zrakům mluví lež.
Ale jak? to chrastí stále blíž,
ba už při něm — »Slyš, ty holoto!
Nu — když je tak silný ten tvůj kříž,
unese mne také — zkusme to!«

Už na zádech sedí kostlivec.
»Nezpouzej se, hřbete, cachej dál!
Však já zvětřil, kdo ten zběsilec,
jenž mé holky hnáty rozebral.
U nás hlučno — tanec, rejdy, ples,
bez milé to nejde do páru;

teď nás oba honem domů nes —
sic se nerozejdem bez sváru.«

A umrlý popouzí ho v spěch —
nohu rychle stíhá nohy sled. —
„Krista pána — kde jen vzíti dech!
Nepůjdu-li, zaškrtí mne na posled!“ —
Hodný už kus cesty urazil.
Však což na plat — hřbitov je až tam —
a ten — buď se k zádům přimrazil,
buď k nim přirosť — to ví pánbůh sám.

Krejzu pojímá už v srdci strach —
košili by na něm ždímat moh’,
nohy slábnou, prsa jak by stáh’ —
k tomu pořád těžší je ten hoch.
»Slyš, umrlý, vždyť mi zlomíš vaz —
nemusíme tak se tuze hnát;
slez a klusej podlé trochu zas,
jsiť dost velký na to kolohnát.«

»Nic to. Když rád nosíš, tak jen nes.
Moje hnáty během ochábly,
a jaký by, sloto! byl to ples,
kdyžby rejdit měly, seslábly!«
Pomoz pánbůh — už to blízko sic,
slyšet chrastit dovádivou spřež,
ale každým krokem tíže víc —
síly na mále a — dechu též.

A ta tíže — není možná dál,
hodinka to jeho poslední. —
»Bože, co jsem jak živ dokázal,
pro Kristovy rány, odpusť mi!«
Krejza klesl skoro bez dechu —
v tom tu kohout jitřní zakokrh',
mrtvý větřil den, a v pospěchu
upaloval — div se nepřetrh'!

Ráno našli Krejzu v povoze;
ale víc byl mrtev, nežli živ.
Nemoh' ani státi na noze,
musili ho odnést — žádný div.
Zavolali hnedle doktora —
fantas pokoušel se o něho;
ba s ním bylo zle už bez skora,
bylť i s pánembohem u něho.

Těžko však se pravdy domakat;
mluví se to i to — oboje.
Jedni mluví: Škoda na stokrát!
Druzí: Měl dát mrtvým pokoje.
Já pak myslím pro svůj díl si to:
Buďme rádi, že jsme na živě.
A kdo z nás to má už odbyto —
nač ho rušit v svatém poklidě? —

Mrtvých stráž.

Přinesli hocha na hřbitov —
už bylo pozdě za dne,
a přec ho ještě vložili
do hrobu noci chladné.

Když půlnoc se přiblížila,
tu hroby mrtvých pukly,
a mrtví z hrobů povstali
a kol něho se shlukli:

»Dokud jiného nevnesou,
co stráž ti stát zde nutno!«
A hoch má ve vsi milenku,
a jemu bez ní smutno.

Bez ní se líně vleče čas,
když všude tmu jen černou,
a milenka mu slíbila
až za hrob lásku věrnou.

Milenka kouká z okna ven
a smutno, smutno kolem;
s nebe se ztratil měsíček
a jako duch jde polem.

A před ním chladno jako mráz —
to sám je její milý:
„Ó, rozpomeň se, dívko má,
co jsme si přislíbili.

»Co jsme si tenkrát slíbili
pod večír sladkým hlasem,
nuž pojď, drahoušku, pojď, ó pojď,
dva pohnem spíše časem.«

A lidé mní, že poledne;
o modlitbě hlavy kloní —
ó ne, vy dobří lidinky,
to jeho milé zvoní.

A lidé mní, že svatba to,
když hudba zazní plesem —
ó ne, vy dobří lidinky,
to jeho milou nesem.

Dva bratří.

Dva bratří žili pospolu;
starší měl ženu krásnou,
tak spanilou, jak z růže květ,
a jako hvězdu jasnou.

Tu trouba války zazněla —
staršímu v boj je jíti:
„Zde, bratře, zde ti svěřuji
nejdražší světa kvítí.

»Ji chovej jako diamant,
tak jak své srdce vlastní,
a až se z války navrátím,
pak budem opět šťastní.«

Ji chová jako diamant,
tak jak své srdce vlastní,
jenom že oba pospolu
i bez bratra jsou šťastní.

A zuří válka zuřivá
po širošírém světě,
a bratr — ten se nevrátil
až po půldruhém létě.

„Vydej mi, bratře, ženu mou,
chcem zase býti šťastní!“ —
a bratr ženu objímá,
jakby mu byla vlastní.

A žena na smrť ubledlá
a jako list se chvěje,
a dítko, jež má na rukou,
se v náruč bratru kreje.

A starší zařval divoce
a vrh' se v proudy války —
a nikdy, nikdy více už
se nenavrátil z dálky.

Pod lipou.

Hej spusťte! Hni se, šenkýři:
  a plecháč muzikantům.
Nuž, pojď si rejdnout — ichuchu!
  teďs má — truc tvojím rantům.

Ej, dědku, jen si zavejskni,
  ať hloupá mládež čumí!
Kdo umí v stáří omladnout —
  nač zapírat, že umí!

Hej vy tam — vy tři králové!
  Ať nejde nota fechtem!
Sic začneme-li klikyhák —
  pak zaplatíme věchtem.

Ou! Stůjte! — Lípa — každý věz —
  ta našich otců zlato,
dřív slávy jejich korouhev,
  teď — ej což můžem za to! —

Dál hrajte! Nač těch řečí teď!
  Když bylo — však to bude!
Pan rychtář tomu rozumí —
  a trojlístek nám hude!

Až struna praskne — rejduj dál!
  A až se trubač nadme —
hej, dědku, hni se z místa přec,
  sic zrovna na tě spadne! —

Bláznivý Janoušek.

Vy ještě za mnou? Nuže buď!
Však že vám zajde k chůzi chuť.
Vy holoto! vy cucáci!
jež nevděk máchem zpřevrácí!
Neb sestárnem-li, myslí syn
z nás nadělat si kudrlin! —
A na to smích a chechtot zazní:
»Ha, smějte se! On blázní!«

No, tedy stůjte. Uzřím rád,
zda vy, či já znám lépe stát.
Vy kluci hloupí, zpozdilí!
myslíte, že jsem opilý?
To bych vám teprv povídal,
co zkusil, kdo se na to dal! —
A na to smích a chechtot zazní:
»Ha, smějte se! On blázní!«

Já syna měl — no, dej mu bůh!
tak nesplácí se otci dluh.

Já jsem si utrh' od úst vám,
já dítky stáh', já sebe sám —
já dřel se z rána do noci,
bych moh' mu do škol pomoci —
A na to smích a chechtot zazní:
»Ha, smějte se! On blázní!«

A — nu — a z něho stal se pán.
Hned všude ke stolům byl zván —
hned cizou řeč a panský mrav,
jeď na stříbře, byl málo zdráv,
a by moh' s pány višně brát,
lid počal z kůže odírat —
A na to smích a chechtot zazní:
»Ha, smějte se! On blázní!«

Vy kluci! to zaslouží smích?
Vy — vy — no, bůh mi odpusť hřích!
Když začne scházet to a to —
poslouchejte, vy holoto!
Z vás nikdo nezkusil to snad,
co jest, když začne trápit hlad! —
A na to smích a chechtot zazní:
»Ha, smějte se! On blázní!«

Já dlouho váhal. Ale pak
si člověk myslí tak a tak —
já šel. Nu, vždyť to byl můj syn,
já otec — což to zlý je čin?

Já šel. Já ještě neprosil —
já jen se otcem honosil —
A na to smích a chechtot zazní:
»Ha, smějte se! On blázní!«

Ba na mou — až zkusíte též,
co jest to šediny a pleš,
co šediny jsou bez ceny,
co otec v synu znectěný —
holomci, kdo z vás smí se smát?
Já piju, že jsem dešperát! —
A na to smích a chechtot zazní:
»Ha, smějte se! On blázní!«

Neb víte, syn co udělal?
On zapřel, že kdy otce znal,
on zapřel, že je moje krev,
on vyzval na se boží hněv,
a když jsem zůstal — jak tu jsem —
on dal mne z domu vyštvat psem! —
Vše ztichne. Z jeho úst však zazní:
»Ha, smějte se! On blázní!«

Tu praskla však shovívavosť!
A moje láska — hněv a zlosť,
a řečí, v níž se narodil,
jsem naň svou kletbu provodil.
Zda slyšel — nejsem pamětliv;
však já mu klel, a bůh je živ! —

Zas ticho. Z jeho úst však zazní:
»Ha, smějte se! On blázní!«

Vidíte, vy holomci, vy —
mé šediny jsou poctivy!
Je vyssal syn, z mé síly tyl,
mou sílu v sobě zpotvořil,
a lid ten, z něhož jmeno vzal,
on svojím hříchem pošlapal! —
Zas ticho. Z jeho úst však zazní:
»Ha, smějte se! On blázní!«

Netrestej národ hospodin!
Vidíte, a to můj byl syn!
Žel národu, v němž syn se zveď,
za dobré takto odplácet,
a běda dětem! splácíť vnuk,
kde napnul nevděk tento luk! —
Vše ticho. Z jeho úst však zazní:
»Nuž, smějte se! On blázní!«

Před bojem.

»Když už jste všechněm zahráli,
vy páni, na svůj inštrment:
to smím si též dát zahrát já —
svůj skládám komplement.
Jak já vám zpívám, tak mi hrejte,
mou píseň písní zprovázejte,
víc pravdivou, než ladnou« —
A muzikanti vpadnou.

»O tanci zpívej, o holkách,
kdo hnít chce doma za pecí;
já nechci lhát a lichotit —
chci v pravdy šat se obléci.
Čas jinam zve. Čas na palaše —
však hudba, ta jest kletba vaše,
v ní naše síly vadnou« —
A muzikanti vpadnou.

»Nedivte se, ó nedivte;
dokážu hnedle, co jsem řek'.

Toť hůř, než rána morová,
kdo v babím létě hledá lék;
kde místo luhů tráva spaslá,
kde místo ohně jiskra zhaslá:
to kuráž nedá žádnou« —
A muzikanti vpadnou.

»Vy bloudíte, jak věčný žid,
ten širý svět, to domov váš;
svou bídu šlete na pranýř,
a almužna — to podíl váš.
Jim písní srdce navracíte,
cizáky k činům roznícíte;
a doma sovy vládnou« —
A muzikanti vpadnou.

»Vy přestali jste ducha mít,
tím roztříštěn váš hlavní klín;
vy hudete a hudete —
však slyšte: hudba není čin!
Při vetchých houslí stálém pláči,
tím nevzrostou nám pomáhači:
to nedá mysl řádnou« —
A muzikanti vpadnou.

»Vy malátníte, drobíte —
žel bohu! že to musím říc.
Vy chlubíte se hanbou svou,
a místo srdce máte plic.

Vám milejší jsou cizí díky,
odchováváte odpadlíky —
lid s duší podlou, zrádnou« —
A muzikanti vpadnou.

„Ten nezná čas, kdo s loutnou hrá,
kdy žádá čas, by stál zde muž;
však vůle vaše ocháblá,
a nabroušen je cizí nůž.
To není láska, jež jen zpívá
a na zápas se bratří dívá
s vlažností bezpříkladnou« —
A muzikanti vpadnou.

»Těch cukrování už je dost;
již líně dost nám teče krev.
Jsme národem holubičím —
však v našem štítě stojí lev!
Nuž, muzikanti! ještě tuto,
a pak buď jinak rozhodnuto:
vlasť ránu žádá pádnou« —
A muzikanti vpadnou.

Tambor.

Vojáci táhnou z města ven,
z nich málokdo se vrátí;
jim tambor tluče na buben,
a tak jim cestu krátí.

On v srdci bolesť divokou —
od dívky své jde v dálku,
a snad ji víc neuhlídá,
snad nepřežije válku.

Snad již se více nevrátí
a dvojí blaho zruší,
snad lůžko smrť již ustlala —
to prorývá mu duši.

Jak smutek v srdci dává takt,
tak na buben on mlátí —
vojáci za ním krok a krok,
a on jim cestu krátí.

Javorové housle.

Již brzy bylo k svítání,
když hoch odjížděl po stráni,
by s dnem k panence toužil zpět,
pro niž ho těšil širý svět.

Však nebyl lásce ještě rok,
a přijížděl též šťastný sok,
a nebylo jí dvě léta,
když jeho radosť odkvetá.

Potůček s břehem zeleným,
hoch s klidem v duši zkaleným,
potůček jasný, veselý —
ne šťasten vždy, kdo neželi.

Vyrostl javor na břehu,
by ptáčkům dával noclehu,
a v šíř své větve rozkládá,
a tajný žal v nich upřádá.

Jdou lidé — javor podťali
a krásné větve odňali,
a na to nikdo nedbal z nich,
že slyšet pláč, že slyšet smích.

Bez listí, pustá obora —
jde hoch, má housle z javora,
a kam on k lidem zabloudí,
tam pláč a rozkoš vyloudí.

»Pojď, hudečku, jenž všude znám,
pojď, zavítej a zahrej nám,
hle — svatbu, hosti, nevěstu,
bys posilnil je na cestu.«

Nevěsta, ženich do páru,
a v hostech plno rozmaru,
a veselosť a bujný šprým —
to rozpouští zlou starosť v dým.

Hoch spustil — jak když zavolá,
vše postaví se do kola,
zavejskli — dnes to není hřích,
nevěsta, ženich samý smích.

A když hoch zahrál po druhy,
hlas známý projel soudruhy —
nevěsta náhle zděšena,
jak holubice splašena.

A když hoch zahrál po třetí,
jak když i dýka proletí —
vyzvání zvony na cestu,
mládenci nesou nevěstu. —

Bez listí, pustá obora,
jde hoch, má housle z javora;
potůček jasný, veselý —
ne šťasten vždy, kdo nežele.

Básník a strasti.

Ťuk, ťuk! klepe někdo na dvéře. —
»Dále!« — Vyschlý morek, hnáty, kosti —
haha! Pěkně vítám, páni hosti!
Buďte důvěrní k mé důvěře.

»My jsme strasti světa. Venku mráz,
ztrmácený svět se v bídě postí —
tys prý básník, pýchy v srdci dosti,
jsi prý králem — nuže, uhosť nás!«

Hola! to mne lehtá! Jsemť já král!
Vítám vás! Má tabule sic skrovná,
chudé lůžko — nevím zda nás srovná, —
slovo — muž! Já povždy v slově stál!

»Věz však, nikdo v světě nesmí znát,
u básníka přítřeší že naše;
nás štve lid a dráb nás honí plaše —
nuže, chceš nás opět katům dát?«

Chytrý ohled, vyschlá veteši!
Jsemť sic na kamení lotrů zvyklý —
zrádce nejsem však, byť světy znikly:
zde mé srdce — to dá přítřeší!

U starých vrb.

Zakývly šedé vrby v klid
a měsíc ostříbřil jim hlavy;
z vesničky vyšel mladý hoch,
a v pláč vypuknul usedavý.

»Tě zejtra vedou k oltáři,
a já ti mám ukrátit cestu« —
vzal struny, smytcem hladil je
a hledal píseň pro nevěstu.

A hledal až ji vynašel,
až vdechl v ni svůj život celý —
ten život jako horký stesk,
ač bez tepla, tak osamělý.

A když tu píseň uslyšel,
v niž celý jeho život vytek',
tu zachvěl se a zajásal,
a vydech' v ni života zbytek.

Zamyslily se vrby v klid,
a když se k ránu rozednilo,
zamyslila se nevěsta —
a přec to všecko pravda bylo.

Bez rosy.

Zemřela matka v žalu a stesku —
matičko drahá, jak se to spí?
Neb co je rosa květiny lesku,
vláha i rosa zemřela s ní.

Ach měla rosy, měla jí třeba,
dceruška-růže, poupě i květ,
dosti jí pláče, nedosti chleba,
šla tedy s pláčem v daleký svět.

Volali růži mladí i staří:
»Pojď, růže, zjasni zkalený hled,
setřem ti kapky s navlhlých tváří,
dej nám jen zlíbat rtů sladký med.«

Líbal však jeden s hlaďounkou lící,
líbal jí oko, z červánků ret,
a tu se zdálo, co lehko říci,
že strhli nebe v krásu svých let.

A tu se zdálo, co lehko věřit:
luna i hvěda jim stlaly sen,
nebe ni svět jich ráj nemoh' změřit,
svět jedna vůně, pln jara den.

A tu se zdálo, co těžko bývá:
sen jich že nemá probuzení.
a dokud růži slavíček zpívá,
jaro že věčné k neshlazení.

A tu se stalo, jak v té pohádce,
že se to všecko rozplynulo,
a že co vlasů zulíbal sladce,
vzdechů se z ňader vyřinulo.

A tu se stalo, co často bývá:
bez rosy růže — mrtvý byl svět,
a co jen slzí beznaděj skrývá,
vyteklo na tvář z pramene běd.

A kde si lehla, bez klidu spala,
a kde se kryla pustý byl krov,
bloudila světem, hledala, štkala,
až našla matku a její rov.

A na rov klesla zlomená růže —
»Matičko drahá, poslyš můj žal,
srdce by zmlklo, ale nemůže,
žádná mu kapka, hrozný mu pal!«

A co nenašla v celičkém světě —
matičky rov jak poduška změk',
kapala rosa jak v nočním letě,
a z noci spánek na oči tek'.

A černým stínům zamknuty brány —
zamklo je matky obejmutí,
matčiny prsty stíraly rány —
ach, kdo by přál jí procitnutí?

Na ranní.

Chodíval páter na ranní,
a uměl pěkné kázaní.

»Vy mládenci a družice,
mějte za příklad hrdlice.

A čím jste dražší holubic,
o to se mějte rádi víc.

Proto jsou v chrámě oltáře,
že vám kněz ruce zaváže.

Proto tu vody svěcení,
by srdce došlo spasení.« —

Na sta jich štólou ovinul,
sebe zavázat pominul.

A oč se u všech přičinil,
sám jediný to nečinil.

Frajtr Kalina.

O, nejsem jen tak lecos vám!
Na mou tě — jak vám povídám:
neb veliký byl Bonapart —
však mnou by býval na capart! —
»Aj, aj, veliký Bonapart?«
Nu ano, ano — na capart.

My šest kanónů jedině,
a Francouz po vší dědině;
však lepší, než pan generál,
sem pořádek já udělal! —
»Aj, aj, než sám pan generál?«
Nu ano, ano — udělal.

Nám pálí Francouz naproti,
jak když se peklo vyrotí;
však my tak jako z kamenů
se smějem jeho plamenu! —
»Aj, aj, tak jako z kamenů?«
Nu ano — jeho plamenu.

Tu Bonapart si myslil sic,
že nás má hnedle, jako nic;
však já bych věru na pět mil
mu ještě notně zatopil! —
»Aj, aj, vy ještě na pět mil?«
Nu ano, ano — zatopil. —

A jak tu já s kanónem stál —
tu jede on jak general,
a kouká se skrz peršpektiv,
a zrovna na mne — žádný div! —
»Aj, aj, na vás skrz peršpektiv?«
Nu ano, ano — jaký div?

A když už mně na ránu byl,
tu jsem já sobě pomyslil:
Hej, teď tvá bije hodina,
teď zvíš, kdo frajtr Kalina! —
„Aj, aj, tvá bije hodina?«
Nu ano — frajtr Kalina.

Již k pánvi držím žhavý lunt,
bych osudný vypálil špunt,
jenž by mu navždy posvítil,
že víc by ránu necítil! —
»Aj, aj, mu navždy posvítil?«
Nu ano, ano — necítil.

V tom ke mně lajtnant přiskočí
a na patě mne otočí —
»Hej, kamaráde, pro pět ran — —
vždyť on je přec jen velký pán!«
»Aj, aj, pan lajtnant, pro pět ran?«
Nu ano — přec jen velký pán.

A na mou duši, jak zde jsem —
já cítil lítost v srdci svém:
Hrom do mne, když to udělám —
na mou tě — on je velký pán! —
»Aj, aj, že když to udělám?«
Nu ano, ano — velký pán!

A já jsem dobrák. Jenom chtít,
a moh' jsem věčnou slávu mít;
neb jak byl velký Bonapart —
mnou byl by býval na capart! —
»Aj, aj, že velký Bonapart?«
Nu ano, ano — na capart.

Bůh svědek — on to uznal sám.
Hned na koni se pustil k nám,
a sejmul se svých prsou řád,
a — mně ho připnul na kabát! —
»Aj, aj, že sejmul s prsou řád?«
Nu ano, ano — na kabát.

Nuž, děti, hleďte — já to znal!
A teď kdy Bonapart by vstal —
on sám svědectví na to dá,
že já byl frajtr Kalina! —
»Aj, aj, on sám svědectví dá?«
Nu ano — frajtr Kalina.

OBSAH.

* poznamenané vyňaty z I. svazku Spisů Hálkových.

Hálek V., Muzikantská Liduška. Povídka. Cena 10 kr.

— Pět povídek. Bajrama. — Jiřík. — Přívozník. — Kovářovic Kačenka. — Muzikant. Cena 20 kr.

— Večerní písně. Illustrované vydání. 4⁰. Cena 1 zl. 30 kr., skv. váz 2 zl. 60 kr.

— Večerní písně. Osmé vydání. 77 stran. Cena 60 kr., skvostně váz. 1 zl. 20 kr.

Heyduk, Adolf, Cymbál a husle. Básně. Laciné vydání. (384 str.) 1 zl. skvostně váz. 1 zl. 80 kr.

Chmelenský, Jos. Kras., Vybrané spisy veršem i prosou. (S fotografickou podob.) Svazek prvý. (410 str.) 1 zl. 60 kr., váz. skv. 2 zl. 20 kr.

Janda, Bohumil, Básně. (288 str.) 1 zl. 20 kr., váz. skv. 1 zl. 80 kr.

Jungmann, Josef, Sebrané spisy veršem i prosou. (S fotografickou podobiznou). Svazek prvý. (240 str.) 1 zl. 20 kr., váz. skv. 1 zl. 80 kr.

— Sebrané drobné spisy veršem i prosou. Svazek druhý. (244 str.) 1 zl. 20 kr., váz. skv. 1 zl. 80 kr.

— Sebrané drobné spisy veršem i prosou. Svazek třetí (415 str.) 1 zl. 40 kr., váz. skv. 2 zl.

Kalina, Josef Jaroslav, Básnické spisy. (S fotografickou podobiznou a jeho životopisem.) (178 str.) 70 kr., váz. skv. 1 zl. 30 kr.

Mácha, Karel Hynek, Máj. Páté vydání. (38 str.) 10 kr.

Malzcewski, A., Marie. Pověsť Ukrajinská. Překladem Jana Nečasa. (66 str.) 30 kr.

Němcová B., **Babička.** Obrazy venkovského života. Sedmé vydání. Cena 1 zl. 20 kr., váz. 2 zl.

— **Slovenské pohádky a pověsti.** Díl I. 250 str. Cena 1 zl., sv. 252 str. Cena 1 zl.

Puchmajer, Ant. Jaroslav, **Sebrané básně.** Druhé rozmnožené vydání. (S životopisem a fotograf. podob. spisovatelovou.) (306 str.) 1 zl. 20 kr., váz. skv. 1 zl. 80 kr.

Robinson Krusoe. S 12 illustracemi a 6 obrázky barvotiskovými. Cena 1 zl. 50 kr.

Rylejev, K. F., **Básně,** jež z výběru na česko převedl a životopisem poetovým opatřil Hynek J. Mejsnar. (384 str.) 1 zl. 80 kr., váz. 2 zl. 60 kr.

Schiller, Bedřich, **Básně lyrické.** Přeložil Jan Purkyně. Svazek první. Druhé vyd. (110 str.) 20 kr.

Sládkovič, A., **Básnické spisy.** (S životopisem a fotogr. podobiznou spisovatelovou.) (704 str.) 2 zl. 76 kr., váz. skv. 3 zl. 36 kr.

Svoboda, Fr. X, Básně. **Chladem a teplem.** (62 str.) 35 kr. *(V kom.)*

Šnaidr, K. S., **Básně.** (S fotografickou podob.) (152 str.) 70 kr., váz. skv. 1 zl. 30 kr.

Štulc, V., **Sebrané spisy básnické.** Svazek prvý. (422 str.) 1 zl. 50 kr., váz. skv. 2 zl.

— **Sebrané spisy básnické.** Svazek druhý. (560 str.) 2 zl. 16 kr, váz. skv. 2 zl. 76 kr.

Vinařický, Karel Al., **Sebrané spisy veršem i prosou.** Svazek prvý. *Drobné básně.* (432 str.) 1 zl. 80 kr., skv. váz. 2 zl. 40 kr.

— **Sebrané spisy veršem i prosou.** Svazek druhý. (392 str.) 1 zl. 44 kr., váz. skv. 1 zl. 4 kr.

Adolfa Heyduka Cymbál a husle. Básně. Lac. vyd. 384 str. 1 zl., skv. váz. 1 zl. 80 kr.

Jan z Hvězdy, Jarohněv z Hrádku. Novela z časů Jiřího Poděbradského. 360 str. 60 kr.

Jan z Hvězdy, Mastičkář. Povídka z časů Jindřicha Korutanského. Nové, laciné vydání. 231 str. 50 kr.

A. V. Šmilovského Spisy básnické. Lac. vyd. 1 zl. 20 kr., skv. váz. 1 zl. 40 kr.

Václava Šolce Prvosenky. Básně. 2. vydání. 279 str. 2 zl., skv. váz. 2 zl. 60 kr.

Jan Kolár, Slávy dcera. Báseň lyricko-epická. 70 kr., skv. váz. 1 zl. 30 kr.

Jan Kolár, Výklad, čili přímětky a vysvětlivky ku Slávy dceři. 476 str. 1 zl., skv. váz. 2 zl.

Petr Koudela a Jan B. Novák, Illustrovaný dějepis český. Dle nejlepších pramenů a spisů Palackého, Tomka, Gindelyho a Tieftrunka. 585 str. a 39 obr. příloh. 2 zl. 60 kr., váz. 3 zl. 20 kr.

B. M. Kulda, Moravské nár. pohádky, pověsti, obyčeje a pověry. 2 svazky. 675 str. 2 zl. 64 kr., skv. váz. 3 zl. 84 kr.

Karla Hynka Máchy Máj. Báseň romantická. Druhé, illustrované vydání. 80 kr, skvostně váz. 1 zl. 60 kr.

M. Mikšíček, Národní báchorky mora a slez

´ ? str. 90 kr., skv. váz. 1 zl. 70 kr.

Mikšíček, Pověsti moravské a sl ské. 346 str. 1 zl. 20 kr., skv. váz. 2 zl.

Jana Miltona Ztracený ráj. Z angl. pře Josef Jungm

415 str. 1 zl. 20 kr., skv. váz. 2 zl.

Boženy Němcové Národní báchorky pověsti. Illustrované vydání. Díl 314 I. str. 1 zl. 60 kart. 2 zl. Díl II. 360 str. 2 zl., kart. 2 zl 4(

Bož. Němcové Slovenské pohádky pověsti. Díl I. 250 str. 1 zl. Díl II. 250 str. 1 zl.

A. J. Puchmajera Sebrané básně. 2. 30

1 zl., váz. 1 zl. 60 kr.

Frant. Jarom. Rubeše Písně a jiného d básně. 2.

184 str. 36 kr.

Rukopis královédvorský. Nejprvnější ill vydání. 30 kr.

na velínovém papíře. 40 kr.

Vácslav Vlček, Eliška Přemyslov

Truchlohra v pěti jednáních. 3. vyd. 144 str. 72 kr.

Jana Erazima Vocela Spisy. Svazek I. a kalich.

str. 96 kr., skv. váz. 1 zl. 60 kr. — Svazek II. **Přemysl**

222 str. 96 kr., skv. váz. 1·60 zl.

Knihtiskarna I. L. Kobra v Praze.